

SOUTĚŽ

VÝSLEDKY SOUTĚŽE

VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI MĚSTA ČESKÉ BUDĚJOVICE

Poznávací soutěž pro děti a mládež do 16 let – jednotlivce i kolektiv

Soutěž probíhala od 14. 9. 2019 do 31. 12. 2019

Více informací v Turistickém informačním centru českobudějovické radnice nebo na webových stránkách odboru památkové péče Magistrátu města České Budějovice www.c-budejovice.cz a Národního památkového ústavu v Českých Budějovicích www.npu.cz/uopcb.

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVNÍŠTĚ V ČESKÝCH
BUDĚJOVICÍCH

České
Budějovice

OSOBNOSTI Z HISTORIE

1. Ondřej Puklice

1.1 Kde se v Českých Budějovicích nachází dům, ve kterém Ondřej Puklice žil a jak se dům nazývá?

Dům se nachází na rohu náměstí Přemysla Otakara II. a Krajinské ulice (Krajinská č. p. 36), nazývá se Puklicův dům.

1.2 Na domě je umístěna pamětní deska, uveďte přesně, jaký text je na ní uveden?

„V tomto domě žil purkmistr Ondřej Puklice ze Vztuh, ubitý odpůrci v květnu 1467“

1.3 Tuto desku zdokumentujte (doložte foto či schématickou kresbu).

1.4 Vyhledáte, kdy a kde k povstání došlo?

K povstání došlo 23. 5. 1467, vzbouřenci Ondřeje Puklice ubili v jeho domě a polomrtvého ho odvěkli do vězení na radnici, kde za čtyři dny tj. 29. 5. 1467 zemřel.

2. Adalbert (Vojtěch) Lanna

2.1 Kdy a kde se Adalbert Lanna narodil a zemřel?

Adalbert Lanna se narodil 23. dubna 1805 v Českých Budějovicích a zemřel 15. ledna 1866 v Praze ve věku 60 let.

2.2 Podaří se Vám vyhledat nebo nakreslit obrázek lodě z Lannovy loděnice? Jaké zboží se na Lannových lodích přepravovalo?

Sloužily především k říční dopravě soli, dřeva a tuhy z Českých Budějovic do Prahy. Dlouhé byly přibližně 45 m a široké 5 m.

2.3 Víte, jak se jmenuje jeden známý a dosud provozovaný hostinec, který se nacházel u Lannových skladů v Č. Budějovicích?

Restaurace Kozlovna U Zelené ratolesti na Husově třídě.

2.4 Vypátráte, kde můžeme most z Podolska dnes v Jihočeském kraji najít?

Řetězový most najdeme pod městysem Stádléc v okrese Tábor. Byl postaven stavitelem V. Lannou v empírovém slohu r. 1848 podle plánů Ing. Schnircha a Ing. Gassnera. Kvůli napuštění přehrady Orlík byl na současné místo přenesen v letech 1960 až 1974 z Podolska, kde vedl přes řeku Vltavu. Jde o jediný dochovaný řetězový most v Evropě. V roce 1959 byl jako Podolský most prohlášen národní technickou památkou, od roku 1989 je národní kulturní památkou.

2.5 Najděte pomník Adalberta Lanny v Č. Budějovicích a zjistěte, kdy byl pomník odhalen.

Lannův pomník se nachází v parku Na Sadech nedaleko ústí Lannovy třídy. Byl slavnostně odhalen 24. 5. 1879. Stejný pomník se ovšem dočkal i svého druhého slavnostního odhalení a to 2. října 1993. Německé nápisy na pomníku v poválečné atmosféře v duchu hesla „vše německé musí pryč“ způsobily, že byl v noci z 24. na 25. května 1945 místními občany stržen, a došlo tak k vážným poškozením bronzové sochy i jejího podstavce. Socha několik desetiletí čekala na příhodnou dobu, kdy bude moci být restaurována a znovu osazena na původní místo.

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVISŤE V ČESKÝCH
BUDĚJOVICÍCH

České
Budějovice

Bonusový úkol: V jakém jazyce jsou nápisy na pomníku uvedeny? Dokázali byste některý z nich opsat nebo dokonce i přeložit?

Nápisy na pomníku jsou v německém jazyce.

GEWIDMET VON DER STADT BUDWEIS 1879 (věnováno městem České Budějovice 1879)

ERFUNDEN UND MODELIERT F. PÖNNINGER (Navrhl a modeloval F. Pönninger)

K. K. KUNST-ERZGIESSEREI RÖHLICH UND PÖNNINGER-WIEN (C. k. umělecká slévárna Röhlich a Pönninger-Vídeň)

Warmherzig gab Er der Heimath Rath, Hilfe, und Beispiel, ihrer Jugend das Beste: eine Stätte der Bildung.

(S horoucím srdcem dal vlasti radu, pomoc a příklad, její mládeži to nejlepší: místo pro vzdělání)

Freudig und rastlos schaffend entrag Er dem Boden die Schätze, ebnet den Fluthen die Bahn sie zu tragen ans Meer.

(Radostnou a neúnavnou prací vyrval zemi poklady a urovnal tokům cestu, aby je donesly k moři)

3. Jan Valerián Jirsík

3.1 Zjistěte podle nápisu na Jirsíkově náhrobním kamení jeho rok narození a úmrtí.

J. V. Jirsík se narodil 19. 6. 1798 v Kácově v Posázaví, zemřel 23. 2. 1883 v Českých Budějovicích. Pamětní deska nad hrobem J. V. Jirsíka se nachází u severní stěny Staroměstského kostela v Českých Budějovicích. Je zde uveden pouze rok jeho úmrtí, a to římskými číslicemi MDCCLXXXIII.

3.2 Zjistíte, jaký významný sochař je jejím autorem? Uveďte alespoň dvě díla, která tento sochař vytvořil.

Autorem Jirsíkovi sochy je Josef Václav Myslbek (1848—1922), Jeho nejznámějším dílem je jistě jezdecký pomník sv. Václava na Václavském náměstí v Praze. Mezi další významná díla patří pomník Karla Hynka Máchy na Petříně, pomník Jana Žižky v Čáslavi, podobizny Bedřicha Smetany či Františka Palackého, sousoší Lumír a Píseň nebo Hudba ve foyer Národního divadla. V jižních Čechách můžeme najít například pomník Jana Žižky v Táboře. Je autorem podobizny Vojtěcha Lanny, umístěné v Umělecko-průmyslovém muzeu a mnoha dalších sochařských děl.

3.3 Věděli byste, co dalšího bylo po Jirsíkovi pojmenováno?

Jirsíkova ulice se nachází na jihovýchodním obvodu historického centra Českých Budějovic spojující ústí Zátkova nábřeží a ulice Karla IV. Jirsíkovu ulici najdeme i v jiných městech, např. v Lišově, Trhových Svinech, Soběslavi, Bavorově, Pelhřimově nebo Kácově. V Českých Budějovicích na Lannově třídě najdeme Jirsíkův národní dům, který vystavěla katolická tělovýchovná jednota Orel v roce 1928. V domě byla kromě tělocvičen, sálu, bytů a kanceláří také kavárna, kino Elekta a restaurace Vatikán. Kino již zaniklo ale zacvičit si, napít a najíst se můžeme do Jirsíkova Národního domu i dnes.

Od roku 2017 je planetka č. 133 077 pojmenována Jirsík. Objevena byla Janou Tichou (* 1965) a M. Tichým na observatoři Kletř.

4. August Zátka

4.1 Jak se jmenoval německý pivovar v Českých Budějovicích, jehož českou protiváhu tvořil právě Budějovický Budvar? Můžete ho zakreslit na mapě?

Měšťanský pivovar Budějovice, něm. Das Bürgerliche Brauhaus in Budweis byl založený v roce 1795. Pivovarský provoz se nachází na Lineckém předměstí na adrese Lidická třída č. 51, známý je také pod značkou Samson.

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVISTĚ V ČESKÝCH
BUDĚJOVICÍCH

4.2 Víte, jak se jmenoval spolek podporující české školy v Č. Budějovicích a který vznikl právě z podnětu Augusta Zátky?

Matice školská. Spolek určený k podpoře českého školství v Českých Budějovicích. Byl založen z podnětu A. Zátky 15. 12. 1872 jako v pořadí třetí v českých zemích (vůči Ústřední Matici školské, zřízené až 1880, si vždy uchoval nezávislost).

4.3 Najděte rodný dům Augusta Zátky, tzv. Zátkův dům a vyznačte ho na mapě. Dům má dochované renesanční průčelí zdobené ojedinělou obloučkovou atikou s čučkami. Zkuste tuto atiku nakreslit na papír.

Jedná se o tzv. Zátkův dům čp. 41 v Krajinské ulici v Českých Budějovicích.

4.4 Na rodném Zátkově domě najdete nad vchodem Zátkovu bystu. Kde jinde se ještě v Českých Budějovicích nachází umělecké dílo znázorňující Augusta Zátku?

Na nádvoří radnice nalezneme sochu JUDr. Augusta Zátky od autora Bohumila Kafky, který je rovněž i autorem bysty na Zátkově domě v Krajinské ulici. Dříve stával větší bronzový odlitek Zátkovy sochy před českobudějovickou radnicí a byl zde slavnostně odhalen 28. září 1936. Nacisty byla socha odstraněna a pravděpodobně pro válečné účely roztavena. Na nádvoří radnice byl přenesen asi dvoutřetinový odlitek původního modelu Zátkovy sochy ze zámeckého parku v Hluboké nad Vltavou v srpnu 2000. Tento původně stával v zasedací síni Záložny českobudějovické.

Další Zátkova bysta (odlitek ze stejného modelu B. Kafky) se nachází také na hrobě JUDr. Augusta Zátky u jižní zdi hřbitova sv. Otýlie. Dříve byl další odlitek Zátkovy bysty také v budově české reálky (nyní Střední škola a Vyšší odborná škola cestovního ruchu České Budějovice) v ulici Fráni Šrámka č.9, jejíž vznik Zátka inicioval. V době nacistické okupace ovšem bysta ze školní budovy zmizela.

4.5 Můžete si vybrat nějakou další osobnost z tohoto rodu a uvést stručně, co významného dokázala?

Do Českých Budějovic se Zátkové dostali roku 1813, kdy se sem z Velešína přestěhoval Matouš Zátka (1778—1869) s manželkou Markétou Zátkovou a zařídili si zde obchod s obilím v ulici Dr. Stejskala.

Jan Zátka (1802—1881), profesor náboženství, syn Matouše Zátky byl zakládajícím členem Besedy českobudějovické. Vydal také filozofický spis Všeobecný názor světa.

Hynek Zátka (1808—1886), syn Matouše Zátky, otec Augusta Zátky, politik a podnikatel. Po odchodu z okresní finanční správy vybudoval první strojní mlýn v Březí u Boršova. Patřil mezi zakladatele Besedy českobudějovické a dvakrát byl zvolen předsedou Obchodní a živnostenské komory.

Ferdinand Zátka (1845—1901), podnikatel, syn Hynka Zátky, bratr Augusta Zátky. V roce 1872 založil v Českých Budějovicích cukrovar a 1876—1883 byl členem výboru Obchodní a živnostenské komory. Později se přestěhoval do Prahy, kde založil továrnu na potraviny Doktor Ferdinand Zátka, a. s. v Karlíně, k níž patřila sodovkárna, pekárna, výrobní hořčice a jiné provozovny.

Dobroslav Zátka (1859—1946), podnikatel, syn Hynka Zátky, bratr Augusta Zátky. Vykonával praxi ve Steffensenově továrně ve Zlaté Koruně a 1883 převzal po bratru Ferdinandovi vedení pekárny v Krajinské třídě. Roku 1885 založil s bratrem Vlastimilem Zátkou (1851-1907) výrobu sodové vody a limonád, o dva roky později i továrnu na těstoviny v Březí u Boršova. V. Zátka se věnoval obchodu po svém otci a později převzal jeho mlýn v Březí. Stál u zrodu firmy Bratři Zátkové v Českých Budějovicích a spolupodílel se na zřízení pekárny a sodovkárny v Březí. V období 1891—1896 zasedal ve výboru Obchodní a živnostenské komory a 1901 převzal vedení karlínských závodů po bratru Ferdinandovi.

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVISŤE V ČESKÝCH
BUDĚJOVICÍCH

Vlastislav Zátka (1887—1964), politický a společensko-kulturní činitel, syn Augusta Zátky. Proslul též jako mecenáš umělecko-kulturních podniků, sám vlastnil rozsáhlou sbírku uměleckých předmětů a obrazů. Jeho první manželkou byla spisovatelka Marie Pujmanová (1893—1958).

Miroslav Zátka (1890—1980), průmyslník a národohospodář, syn Dobroslava Zátky. Vystudoval Českou techniku v Praze, po první světové válce se podílel na vedení závodu Monopol Bratři Zátkové, s. r. o., a stal se předsedou a. s. Doktor Ferdinand Zátka v Karlíně. Za druhé světové války byl z Českých Budějovic vyhoštěn a jeho majetek zabavily německé úřady. Po válce žil s rodinou v Praze.

Libuše Zátková-Růžičková-Pichová (1889–1961), asi první Češka, která se v roce 1926 vydala z Českých Budějovic na Island, dcera továrníka Dobroslava Zátky. O jejich zážitcích v zemi ledu i ohně a o následujících důsledcích této cesty na její potomky napsala knihu její dcera Naděžda.

Naděžda Sigurdsson-Růžičková, (1918–2015), česká herečka (pod pseudonymem Naděžda Vladyková hrála ve filmech Muzikantská Liduška, 1940; Prstýnek, 1944, Lavina, 1946 a dalších), vnučka českobudějovického továrníka Dobroslava Zátky, manželka islandského generálního konzula a chargé d'affaires v Praze (1948-1954). V letech 1954-1992 žila v zahraničí - v Německu, na Islandu a v Belgii, na sklonku života žila v Českých Budějovicích. Je autorkou vzpomínkové knížky Cesta vedla na Island. V knize popisuje o osudu Libuše Zátkové i dalších členů rodu Zátků.

Kristína Sigurdsson. Narodila se v Praze otci Island'anovi Magnusi Z. Sigurdssonovi a matce Češce Naděždě, rozené Růžičkové. Babička byla Libuše Zátková, dcera Dobroslava Zátky. V roce 1954 se rodina odstěhovala z Prahy do Hamburku a po několika letech na Island. Vdala se za belgického diplomata knížete Michela Czetwertynského a odjela s ním do Rio de Janeiro. Působila po boku svého manžela na deseti diplomatických místech, hovoří sedmi jazyky. Rodiče se přestěhovali do Českých Budějovic na přelomu století. Přijížděla je navštěvovat z Lisabonu, Paříže a Bruselu. Poslední roky žije v Českých Budějovicích jako jediný potomek slavného roku. Syn Constantin žije v Sao Paulu a syn Alexandr v New Yorku.

UMĚLECKÉ OSOBNOSTI

5. Vojtěch Jírovec

5.1 Pod jakým jménem působil v zahraničí a jakou zde získal přezdívku?

Vojtěch Jírovec působil v zahraničí pod jménem Adalbert Gyrowetz, také jako Gyrowez či Gűrovetz. Za jeho kontroverzní názory si vysloužil přezdívky „Božský šosák“.

5.2 Zjistěte, s jakými významnými skladateli své doby se Vojtěch Jírovec ve Vídni seznámil? Popište, čím pro něj tato seznámení byla důležitá.

Seznámil se s Wolfgangem Amadeusem Mozartem, který dokonce jednu z jeho symfonií provedl na koncertě ve Vídni v sále Mehlgrube v roce 1785, symfonie byla provedena úplným divadelním orchestrem a dosáhla úspěchu. Mozart Jírovce veřejně představil obecenstvu jako autora symfonie. Dále se seznámil se skladatelem Josephem Haydnem, s kterým hrál v Londýně a jejich skladby se hrály společně. Tito dva skladatelé ovlivnili charakter jeho tvorby. V neposlední řadě se znal také s Karlem Ditterssem von Dittersdorfem.

5.3 Jaká známá instituce je ve městě pojmenována podle Vojtěcha Jírovce? Kdy byla založena?

Gymnázium Jírovcova, které bylo založeno 10. 8. 1971.

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVISŤE V ČESKÝCH
BUDĚJOVICÍCH

6. Ema Destiniová

6.1 Uved'te názvy alespoň pěti oper, ve kterých debutovala.

Sedlák Kavalír, Bludný Holanďan, Roland z Berlína, Smetanova Dalibora, Salome, Tess, Prodaná nevěsta, Piková dáma, Dalibor, Nížina, Děvče ze zlatého Západu, Carmen, Faust a Markéta a další.

6.2 Vypátrejte spojitost této významné osobnosti s městem České Budějovice a popište ji.

Po svém posledním koncertě v roce 1928 se operní pěvkyně pro značnou obezitu a nepohyblivost stáhla do ústraní na svůj zámek v jižních Čechách ve Stráži na Nežárkou, koncertovala už jen příležitostně. V lednu 28. ledna 1930 podstoupila v Českých Budějovicích operaci očí, při níž ale došlo ke zhoršení zdravotního stavu, údajně v důsledku mozkové mrtvice, lékaři jí už nedokázali pomoci a následně v českobudějovické nemocnici zemřela.

6.3 Vaším úkolem bude zjistit, kde se v Č. Budějovicích nachází pomník a zdokumentovat jej.

Pomník operní pěvkyně se nachází na Zátkovo nábřeží před budovou Jihočeského divadla.

6.4 Zjistěte, proč byla Ema Destiniová považována za národní hrdinku a vlastenku?

Byla ctěna a oslavována za její soprán, který byl vzorem čisté krásy. Bravurně zvládala repertoár více než 80 velkých operních rolí. Byla velkou vlastenkou, na každém jejím koncertě končila vždy zpěvem hymny „Kde domov můj“. Při zpěvu měla na sobě šerpu v národních barvách. Za války pomáhala v protirakouském odboji, díky své možnosti cestovat do zahraničí pomáhala přenášet informace z Čech do zahraničí.

7. Adolf Träger

7.1 Jak se jmenuje výtvarný styl, kterým byl Adolf Träger ve své tvorbě ovlivněn?

Nejznámější výtvarný styl, kterým byl Adolf Träger ovlivněn, je impresionismus. Vznikl v druhé polovině 19. století. V pozdějším období své tvorby se připojil k hnutí tehdejšího českého neoklasicismu.

7.2 Můžete vyjmenovat další české nebo i zahraniční malíře, které k tomuto stylu také řadíme?

K impresionistickým malířům můžeme zařadit z českých autorů Antonína Slavíčka, Antonína Chitussi, Antonína Hudečka, Soběslava Pinkase, či Františka Kupku, ze zahraničních jsou to například Eugene Boudin, Edgar Degas, Henri de Toulouse-Lautrec, Claude Monet, Pierre-Auguste Renoir, Paul Gauguin, Paul Cézanne, Alfred Sisley.

K neoklasicistním malířům řadíme například Pablo Picassa (portréty a akty), nebo André Derainze, z českých malířů Rudolfa Kremlíčku, Otakara Kubína nebo Antonína Procházku.

7.3 Vyberte si jeden z obrazů Adolfa Trägera zachycujícího nějaký výjev z Českých Budějovic. Zkuste vyfotografovat nebo namalovat jeho současnou podobu a porovnejte, jak se místo změnilo.

Adolf Träger zachytil ve svých obrazech například pohledy na slepé rameno Malše, dominikánský klášter, budějovické náměstí nebo na nábřeží u divadla a kulturního domu Slávie.

8. Norbert Frýd

8.1 Můžete jmenovat nějakou cestopisnou reportáž nebo historický román inspirovaný jeho pobytem na americkém kontinentu?

V cestopisných reportážích (Mexiko je v Americe, Úsměvavá Quatemala), v dobrodružných

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVNÍSTĚ V ČESKÝCH
BUDĚJOVICÍCH

románech (*Prales, Císařovna*), v komediální perzifláž *Noc kotrmelců* i v odborné publikaci *Mexická grafika* těžil zejména z pobytů na americkém kontinentě.

8.2 Dokázali byste zjistit, kdy a kde byla OSN založena a k čemu slouží?

OSN byla založena 24. října 1945 v San Franciscu (USA) na základě přijetí Charty OSN 50 států včetně tehdejší ČSR a významné podpory Rockefellerova fondu. Nahradila Společnost národů, která jako garant kolektivní bezpečnosti a mírového řešení konfliktů neobstála. První Valné shromáždění OSN se konalo 10. ledna 1946 v Londýně.

Cílem OSN je zachování mezinárodního míru, bezpečnosti a zajištění mezinárodní spolupráce. Členství v OSN je založeno na principu suverénní rovnosti, státy mají svá zastoupení, tzv. stálé mise, zejména v hlavním sídle OSN New Yorku, ale také např. v Ženevě nebo ve Vídni. Každý členský stát má své zástupce ve Valném shromáždění a disponuje jedním stejně platným hlasem.

9. Jiří Císler

9.1 Z jakého filmu nebo televizního pořadu si Jiřího Císlera pamatujete?

Jiří Císler hrál ve filmech *Ucho* (1970), *Jak svět přichází o básníky* (1982), *Tisícročná včela* (1983), *Anděl s ďáblem v těle* (1983). Popularitu mu zajistily televizní role v seriálech *Návštěvníci*, *Inženýrská Odyssea* a zejm. *moderování v Sešlosti Lud'ka Nekudy* a dalších zábavných pořadech. Děti bavil hlasem Harryho Šoumena ve *Studiu Kamarád*, hlas propůjčil i *Gargamelovi* v seriálu *Šmoulové*, *Kolomajzovi* v pohádce *Jak ševci zvedli vojnu pro červenou sukni* nebo veselému hmyzu ve večerníčku *Včelí medvídci*. Známý je i z pohádek *Za humny je drak*, *Co takhle svatba, princí?*, *Princezny na trvalou*, *Perníkový dědek*, *Spící princ* a mnoha dalších.

9.2 Víte, jak se francouzský herec, kterého Jiří Císler daboval, jmenoval?

Jedná se o francouzského herce *Luis de Funese*, kterého daboval ve filmové komedii *Jo*.

10. Současní umělci

10.1 Vyberte jednoho z výše uvedených nebo najděte nějakého jiného současného slavného rodáka a napište, čím vás zaujal.

SPORTOVNÍ OSOBNOSTI

11. Jaroslav Pouzar

11.1 Jak se jmenovala trofej, které získal při svém působení v zámoří, jako první československý hokejista? V jakých letech toto ocenění získal?

Slavná hokejová trofej se nazývá *Stanley Cup*. Jaroslav Pouzar ji získal s klubem *Edmonton Oilers* v sezonách 1983—1984, 1984—1985 a 1986—1987 jako první československý hokejista.

12. Roman Turek

12.1 Zjistěte, jaká je přezdívka Romana Turka a proč ji získal?

Jeho přezdívka je „Eda“, kterou dostal díky hlavnímu motivu na svých brankářských maskách, kde se objevuje maskot hudební skupiny *Iron Maiden* – *Eddie*.

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVISŤE V ČESKÝCH
BUDĚJOVICÍCH

12.2 Pokuste se zjistit, kdy a v jakých letech brankář Roman Turek výrazně přispěl k úspěchům v hokeji v Českých Budějovicích?

Brankáři Romanu Turkovi patří několik úspěchu v Č. Budějovicích, a to zejména v sezóně 1994–1995, kdy měl nejvyšší úspěšnost zákroků v extralize a získal zlatou hokejku pro nejlepšího českého hráče, v sezóně 2004–2005 při výluce NHL pomohl Č. Budějovicím vyhrát 1. ligu a postoupit do extraligy. V roce 2013 stál u obnovení budějovického hokeje (ČEZ Motor České Budějovice) v Českých Budějovicích.

13. Karel Poborský

13.1 Vyhledejte, jakou měl Karel Poborský během své aktivní sportovní kariéry přezdívku a proč si ji vysloužil.

Získal přezdívku Steve podle kanadského lyžaře Steva Podborskiho, neboť na fotbalovém hřišti s trochou nadsázky „jezdil“ podobně rychle jako tento kanadský lyžař na svahu.

13.2 Znáte ještě další slavné hráče, kteří začínali v SK Dynamo?

Zmnoha můžeme jmenovat např. Josefa Zemana (*1915) nebo Jiřího Němce (*1966), Tomáše Sivoka (1983), Davida Lafatu (1981), Davida Hořejše (*1977), Martina Vozábala (*1978), Jaroslava Drobneho (*1979), Karla Váchu (*1970) nebo Zdeňka Ondráška (*1988). SK Dynamo má také svoji Sín slávy, jejími členy jsou: 1. Josef Zeman (*1915), 2. Zdeněk Čadek (*1929), 3. Viktor Lávička (*1931), 4. Miloslav Šerý (*1929), 5. Karel Čapek (*1925), 6. Jan Turek (*1935), 7. Ladislav Novák (*1946), 8. Josef Jodl (*1951), 9. Dušan Kuba (*1955), 10. Ladislav Fujdiar (*1967), 11. Karel Melka (*1949), 12. František Franc (*1927), 13. Ivan Novák (*1950), 14. Karel Poborský (*1972), 15. Jiří Němec (*1966), 16. Adolf Havel (*1944), 17. Pavel Tobiáš (*1955), 18. Karel Vácha (*1970), 19. Jiří Vlček (*1948).

14. Václav Prospal

14.1 Napište, v jakých letech se stal mistrem světa za národní tým.

Václav Prospal je dvojnásobný mistr světa, stal se jím v roce 2000 v Petrohradě a v roce 2005 ve Vídni.

14.2. Vypátrejte, jaká je přezdívka tohoto bývalého hokejisty a proč jí získal?

Přezdívka je „Vinny“ a je odvozena z jeho křestního jména Václav a také charakterizuje jeho povahu (nemá rád prohry) Vinny je odvozené z anglického slova win – vyhrát.

ZA ZMÍNKU STOJÍ TAKÉ...

15. Vladimír Remek

15.1 Kdy odstartovala kosmická loď Sojuz 28 s Vladimírem Remkem na palubě?

Vladimír Remek odstartoval v kosmické lodi Sojuz 28 dne 2. března 1978 v 15 hodin 28 minut a 10 sekund.

15.2 Chtěli byste se také podívat do Vesmíru? Jaké myslíte, že musí mít kosmonaut vlastnosti a schopnosti, aby tak náročnou cestu zvládl?

Mezi důležité vlastnosti a schopnosti kosmonautů patří pochopitelně dobrá tělesná kondice, aby si uměli poradit se stavem beztlíže, přetížením a dalšími narušeními rovnováhy. Velmi důležitá je také odolnost, vytrvalost a síla. Samozřejmostí pro každého kosmonauta jsou odborné dovednosti a znalosti. Pro kosmonauta je nezbytné dobře ovládat drobné pohyby prstů ruky, které jsou potřebné pro jemnou práci, stejně jako celková koordinace pohybů těla. Pobyt v extrémně omezeném prostoru, tělesné nepohodlí a nedostatek soukromí kladou na kosmonauty ve vesmíru velké nároky také na psychiku. Měli by být

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVISTĚ V ČESKÝCH
BUDĚJOVICÍCH

přizpůsobiví, vstřícní, mít dobrou schopnost komunikovat s druhými a otevřeně vyjadřovat emoce a sdělovat myšlenky. Hodit se bude určitě i schopnost improvizace a zvládání krizových situací.

16. Plachtaři František Sýkora a Dana Kleštincová

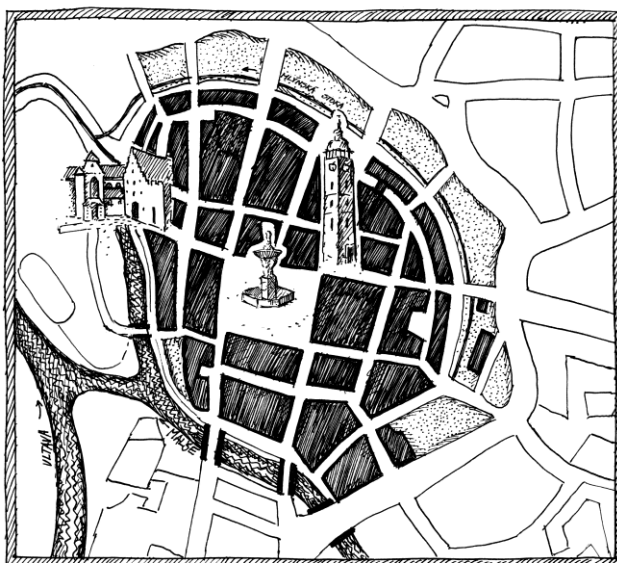
16.1 Zjistíte, jak dlouho trvalo manželům Sýkorovým obeplutí světa?

Manželé Sýkorovi vypluli na svou plavbu kolem světa z přístavu v Janově 14. července 2005 a vrátili se sem téhož dne v roce 2008. Cesta jim tedy trvala tři roky.

16.2 Představte si, že byste měli také svou loď. Jak by se jmenovala? Zkuste ji namalovat. Inspirovat se můžete třeba i u lodí, které kdysi vyráběli v Lannově loděnici.

Závěrečný úkol:

Vyberte některou z osobností, kterou znáte z vašeho okolí, která je nějak spojená s městem České Budějovice a popište, čím je pro vás její životní příběh zajímavý. Může to být osobnost z historie nebo ze současnosti, může ale i nemusí být veřejně známá.

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVNÍŠTĚ V ČESKÝCH
BUDĚJOVICÍCH

České
Budějovice

